

kneza Nikola miru prosit. Ali komaj se je to zgodilo, že so Angleži in, kakor turkoljubni dunajski listi trdijo, tudi grof Andrassy, Turkom naznanili, da ne smejo miru z Rusom sklenoti, če Anglija in Avstrija pogodeb miru ne odobrite. To pa je ruskega carja tako radražilo, da pogodeb miru ni dal na znanje, marveč svojej vojski ukazal marširati v Carigrad. Tako vsaj se glasijo naj-novejša poročila. Sedaj bi potem tem takem prišel trenutek, v katerem bi morali Angleži, in če je grof Andrassy ž njimi zvevan, tudi Avstrijani, stopiti v boj. To pa nikakor ni verjetno in turkoljubne novice delajo prazen strah; če Avstrija vzame Bosnijo in Hercegovino, bo Rusom to ravno prav; Angleži pa na boj niso pripravljeni, predno bi zdatno moč na bojišče spravili, je Turčija že popolnem potlačena; 25000 mož, katerih hočejo v 14 dneh v Galipoli poslati, pride že prepozno, tudi taka betvica ni nič proti ruskej sili. Voliko verjetniše je, da Angleži prežijo na priliko kos Turčije pograbiti n. pr. Dardanele, Smirno, Kandijo, Egipt. Če se pa kaj takega zgodi, potem utegne iz turške vojske vplamtiti velik svetoven boj. Trdovratni Turki se bržčas na tako občno prasko zanašajo ter se mislijo tako gotovega pogina oteji. — Nemškemu cesarju so preganjani katoličani prošnjo predložili z 180.000 podpisi, naj prekliče katoliškej Cerkvi sovražne postave; cesar je prošnjo nemilo zavrzel. — V Parizu so pokapali starega prekucuha Raspail-a, 500.000 ljudi je mrliča spremljalo k pogrebu, na grobu je več govornikov ranjega posebno zato hvalilo, ker je Boga stano vitno tajil tijan do smrti; to je strašno! Francozi bodo res letos odpri v Parizu tretjo svetovno razstavo in jo bode tudi naš svitli cesar meseca junija obiskali. — Italijanski novi kralj Umberto I. je na ustavo prisegnil v pričo starašin, poslancev in pruskega cesarjeviča. — Turški sultan se seli iz Evrope v Azijo in sicer v mesto Bruso; v Carigradu je strahovita stiska, 300.000 Turkov je že tje pred Rusi pribežalo. Turški listi svetujejo, naj se z Rusi sklene mir, naj velja kolikor koli. Turška oblast v Evropi bo kmalu uničena.

Vojska za svobodo turških kristijanov.

Kakor so nekdam Judje bežali pred Rimljani v Jeruzalem, tako sedaj Turki hitijo pred Rusi v Carigrad; okoli 300.000 ljudi je že tje pobegnolo; Rusi pa od vseh strani za njimi lomijo in gasijo vasi, trge in mesta, katere bežeči musulmani zažigajo. Res strahovito jemlje divji Turčin od Evrope slovó. Rusi prodirajo povsod kolikor mogoče hitro ter so ta teden vzeli Slivno in Jamboli, kder so po kratkem boju zaplenili 6 kanonov; od Jamboli biti izbrana četa v Burgas pri Črnem morju, da tako tisto turško vojsko, ki stoji med Ruščukom, Šumlo in Varno, odreže od glavne steze v Carigrad. Generali Strukov, Skobeljev in Mirski so zaseli zaporedom Hermanli, Trnovo, Filipopel, potem Mustafa in v nedeljo 20. jan. je 12 bataljonov

Rusov prišlo v Adrianopel, ki je bil od turške vojske zapuščen. Rusi so takoj iz sijajne Selimove mošeje (mohamedanske cerkve) vrgli zlati polumeseč in na njegovo mesto posadili sv. križ, znamenje našega odrešenja. Od Adrianopelna hitijo Rusi naglo v Galipolje, da se polastijo morske ožine pri Dardanelih in tako angleškim ladijam pot v Carigrad zaprejo. Slavni Gurko je Sulejmanove vojake od Tatarbazarčika zapodil v Rodopske planine; pobil mu je 4000 mož, vlovil 3000 in zaplenil 48 kanonov. Z ostanki je Sulejman zbežal črez planine v Dramo in Kavalo ob Egejskem morju; tukaj jih sedaj nalaga na ladije ter jih hoče v Carigrad prepeljati. — Rumuni so obkolili Vidin ter marljivo streljajo v trdnjavo. Srbski generali prodirajo na Kosovo polje. Belimarkovič je vzel Kumanovo in Kačanik ter je železnico od Soluna v Mitrovico pretrgal, tudi Priština in Novibazar se je vdal Srbom; v Kuršumlji bil je zopet krvav boj in ko so Srbi v mesto vdrli, so se prestrašili nad turškim zverinstvom: 24 kristijanov, med njimi 2 srbska oficirja, so našli na kole nateknjenih, da so morali ti siromaki po strašnem trpljenji umreti. Srbi so neznano srditi zavaljo tega. Črnogorski vojvod Vukotič se je združil pri Novi-varoši z srbskim generalom Nikolčem in tako je sedaj Bosnija in Hercegovina od ostale Turčije popolnem odrezana. Erzerum še se ni podal Rusom, čeravno mraz, glad in legar hudo štiska prebivalce. Turki zbirajo sedaj svoje zadnje moči v glavnem mestu Carigradu in v bližnji okolici. Muktar, Ejub in Ali-paša so jim glavni poveljniki. Prvi stoji v Kataldži, drugi v Čorli, tretji komandira v mestu. V Tesaliji so se vzdignili tudi grški kristijani zoper Turke.

Za poduk in kratek čas.

Nové črtice iz slovanskega bojišča v Aziji in Evropi.

IV. Tri velike armade turške so junaški Rusi vže uničili: prvo v Armeniji pred Karsom na gori Aladagh, drugo v Pleyni na Bolgarskem, tretjo pa v Šipkinem klancu na srednjem Balkanu. Vsled teh strahovitih udarcev so Rusi polovili okoli 100.000 Turkov in 1100 kanonov. Prvi je Rusom odprl stezo v Erzerum, drugi je zlomil glavno silo Turkov, tretji pa izbil sleduji zapor, ki je pol leta branil, da se ruska armada ni razlila kakor silna povodenj unkraj Balkana proti Adrianopelnu in Carigradu. Sedaj je Adrianopel že v ruski oblasti in Carigrad se ne bo mogel dolgo braniti, da bi ne postal zopet sedež keršanskega vladarja. Sultan že pobira šila in kopita ter namerava izseliti se v Azijo, v mesto, ki mu je ime: Brusa. Tje bo prisiljen iti nazaj, če se mu ne posreči brž miru sklenoti z ruskim carjem.

Lani so se Turki in Rusi strahovito pretepali za Šipkine klance in za veliko cesto, ki skozi

nje čez Balkan pelja. Vendar nobeden ni mogel drug drugega pregnati. Ruski general Radecki se je na sredi klancev in 3200 črevljev visokem vrhu zakopal v šance okoli cerkvice sv. Nikolaja. Turki pa so pod poveljem Ejub-paše z 32.000 vojniki in 112 kanoni v silnih šancah varovali južni izhod soteske pri vasi, katerej je ime: Šipkina ali Šipekova vas (Rožna ves). Ko je meseca decembra p. l. debel sneg gore balkanske pokril in strahovita zima potegnila, so se mislili popolnem varne pred Rusi. Mraz je bil včasih tolik, da so Turkom vse izpostavljene straže zmrzile. Kdo bi se tedaj v takem vremenu upal čez gore iti in mimo groznih prepadov in po debelih zametih najti varno tir? No, ruska generala Mirski in Skobeljev sta nevarno pot poskusila in srečno opravila sebi v največjo slavo, Turkom pa v strahovito pogubo. Dne 5. jan. t. l. je Skobeljev v Gabrovi zbral 18 bataljonov pešcev, 6 stotnij konjenikov in 48 kanonov ter je v noči od 5. do 6. jan. začel gaziti čez Balkan tako, da bi gorovje prekoratil kakih 5 ur hoda od Turkov v Šipki dalje proti zapadu in jim potem prišel za ledje in hrbet. Kanone so sneli iz vozov in jih naložili na sani; nekaj živeža so naložili mulam, klavno živino pa živo seboj gnali. Vhajanje bilo je neznano težavno in mudno; obrist Laskovski je z svojimi saperji in z pomočjo 3000 Bolgarov delal tir; vsakih 25 korakov so utrujeni ljudje morali počivati, mnogo vojakov se je do šinjaka pogreznolo v sneg in cele kompanije so druga drugo po vrvih vlačile iz prepadov. Vendar pridni junaki so premagali vse težkoče in 7. jan. prodrli čez Lisajo goro v dolino pred Kazanlikom unkraj Balkana. Pojdoč so naleteli na posamezne čete Turkov, ki so kmalu začele streljati, a enkrat celó v Skobeljeva in njegova 2 pajdaša: Kuropatkija in Laskovskija; prvemu se ni zgodilo nič, drugi in tretji bil je pa ranjen. Pozno zvečer 8. jan. je Skobeljev dobil glas, da je tudi general Mirski jednako srečno prišel čez Balkan od Gabrove nad Guzovo v dolino pred Kazanlikom. Imel je seboj 28 bataljonov pešcev, 6 stotnij kozakov in 96 kanonov. Drugi den 9. jan. so tedaj 3 ruski generali: Radecki od sv. Nikolaja, Skobeljev od Senove in Mirski od Guzove prijeli Turka od 3 strani. Okoli 9. ure sta se Skobeljev in Mirski združila in krepko trčila v šance pri Šibki, kmalu potem so tudi Radeckijeve čete začele prodirati v klanec. Turki so se nekaj časa branili, toda pri neizrečeni zimi so jim roke otrpnile tako, da niso mogli ne hitro streljati, ne bajoneta gibčno sukati, ne sablje krepko rabiti. Med tem so pa ruski junaki čedalje bolj silno pritiskali, šanca za šance jim je prišla v oblast. Naposled obupajo Turki, razvijejo belo zastavo in 32000 vojakov pomeče svoje orožje pred ruske dobitnike. Neizmerno hurrá-klicanje pretrese zrak po Šipkinih klancih na južni strani Balkana!

Kmalu potem, ko je bila Šipkina soteska vsa v ruski oblasti, bilo je ondi videti, kakor če bi

težkemu roju luknjo iz koša ali panja odpahnil. Vse goste je začelo ruske vojske vreti iz Gabrove in Trnove v prelepe in veliko bolj tople kraje unkraj Balkana. Tukaj so se potem združili z Gurkovimi junaki in sedaj se drvi in vali 113000 pešcev 12000 konjenikov in artilerija z 775 kanoni proti dvema prvima mestoma Turčije: Adrianopelnu in Carigradu. Turkov se je lotil tolik strah, da so Adrianopel sami zapustili; 20. jan. že so prve ruske čete prišle, drugokrat v tem stoletju (prvič l. 1829), v drugo prestolnico turškega cesarstva. Adrianopel je starodavno mesto. Rimski cesar Hadrijan mu je dal sedanje ime. Turki so se ga polastili l. 1361 in njihovi sultani so v njem stolovali blizu 100 let, namreč do l. 1454, ko so se preselili v Carigrad. Mesto šteje sedaj 150.000 prebivalcev; vendar Turki so večjidel vsi zbežali, morebiti menj zavolj strahu pred Rusi, kakor pred razkačenimi Bolgari, katere so do sedaj po zverinskem trpinčili.

Smešničar 4. Krčmar vpraša pivca: No stric, ali moje vino ni dobro? „Že velja, mu odgovori pivce, voda je še precej dobra, da bi le več vina v njej bilo!“

Razne stvari.

(Pri sv. Lenartu v slovenskih goricah) bo v nedeljo 27. januarja t. l. v gostilnici gospe Lesererjeve javen shod volilcev; sklicuje ga dosedanji deželni poslanec, g. Radaj, da položi račun o svojem delovanju v deželnem zboru. Razgovarjalo se bo tudi o bližnjih volitvah!

(Iz Stare ceste blizu Ljutomera) se nam piše, da sta 2 tolovaja 12. jan. zvečer napala Fr. Dajčerja na cesti v Bukovcih, ko je iz Ptujja domov šel; nastavila sta mu samokres na prsa in vzela kosmato kapo in 2 fl. 50 kr. Suknjo sta mu le vsled velike prošnje pustila. Želeti je, da bi posebno ob petkih žandarji na ovo ptujsko cesto pazili!

(Snegov plaz) se je iz neke planine v Neubergeru v gornjem Štajerskem vtrgal, pobrisal kajžo z ženo in 2 otrokoma in potem zasul 7 ljudi, ki so od pogreba domov šli in naposled še 6 ljudi zdobil; 16 oseb je usmrtil.

(Nove zemljiščne knjige) ali „grundbuch“ se bodo začele spisovati za katastralno srenjo Malečnik, Kretzenbach in Lehen l. februarja t. l.

(† ž. g. Janez Raupl) kanonik, stolni in mestni župnik v Celovcu je umrl 71 let star.

(Slavni škof Strossmayer) v Diakovaru je žugal šolske okrajne svetovalce v Oseku mahom izobčiti, ker so za tamošnje katoliške otroke postavili judovsko učiteljico. Ta se je brž pobrala.

(Važno za srenjske predstojnike) je vedeti, da je vsled najnovejše razsodbe pri upravni sodnji za veljavnost domovinskih listov — Heimathschein